

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ
ТЕХНОЛОГІЙ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

5 – 8 жовтня 2016 р.

**ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА
ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ**

м.Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО–НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА
ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

МАТЕРІАЛИ
ІV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

5 – 8 жовтня 2016 р.

м.Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали ІV міжнародної науково-практичної конференції 5 – 8 жовтня 2016 р. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2016. – 318 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Каламан О.Б. – к.е.н., доцент, директор ННПЕіМ ім.Г.Е.Вейнштейна ОНАХТ
Редакційна колегія:

Савенко І.І. – д.е.н., проф., Павлов О.І. – д.е.н., проф., Немченко В.В. – д.е.н., проф., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Басюркіна Н.Й. – д.е.н., доц., Купріна Н.М. – к.е.н., доц., Агеева І.М. – к.е.н., доц., Рогатіна Л.П. – к.с.н., доц.

Тези доповідей додаються за оригіналами
рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за
зміст та сутність наданих матеріалів

20.	ОЦІНКА РИЗИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ВИРОБНИЧИХ СИСТЕМ Шалений В.А.	124	29.	ПРО ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД У РОЗВИТКУ МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ Колесник В.І., Вігуржинська С.Ю.	178
21.	ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНО – РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В ОДЕСЬКОМУ РЕГІОНІ Двуреченська Г.В.	130	30.	ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА НА ПІДПРИЄМСТВАХ АПК Войтенко К.О.	187
22.	СУЧАСНІ ТА ПЕРСПЕКТИВНІ РИНКИ ЗБУТУ ПРОДУКЦІЇ КОНДИТЕРСЬКОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ Лобочька Л.Л., Андріяшенко А.Ю.	136	31.	ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОБЛЕМ УКРАЇНИ ТА ЇЇ РЕГІОНІВ Немченко Г.В.	192
23.	КРИТЕРІЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ ПІДПРИЄМСТВА Крупіца І. В.	142	32.	НАПРАВЛЕННЯ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ МЕНЕДЖМЕНТА КАЧЕСТВА НА ПРЕДПРИЯТИЯХ ПАО «ОДЕССКИЙ КАРАВАЙ» Чабаров В.А., Селихов С.В.	197
24.	НАПРЯМИ БЕЗПЕЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА Коверга А.В.	146	33.	ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ПРОДОВОЛЬЧИХ РИНКІВ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ Сторов Б.В., Кордзая Н.Р.	209
25.	СИНЕРГЕТИЧНИЙ ЕФЕКТ ВЕРТИКАЛЬНОГО ОБ'ЄДНАННЯ ПІДПРИЄМСТВ Буренко Ю.О.	152	34.	ВИЗНАЧЕННЯ ОПТИМАЛЬНОЇ ФОНДООЗБРОЄНОСТІ НА ОСНОВІ ДВОФАКТОРНИХ ВИРОБНИЧИХ ФУНКЦІЙ Янковий В.О.	214
26.	ПРИНЦИПЫ И ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ГУМАНИЗАЦИИ СОВРЕМЕННЫХ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИХ ОТНОШЕНИЙ В УКРАИНЕ Ангелов Г.В., Лазука Е.Д.	156	35.	МЕЖСЕМЕЙНЫЕ СЕТИ СОЦИАЛЬНОЙ ПОДДЕРЖКИ КАК ИНСТРУМЕНТ ЗАЩИТЫ ОТ СОЦИАЛЬНЫХ РИСКОВ И ОБЕСПЕЧЕНИЯ СТАБИЛЬНОСТИ ДОХОДОВ СЕЛЬСКОГО НАСЕЛЕНИЯ Мореханова М. Ю.	221
27.	ПРО РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ФАХІВЦІВ Ангелов Г. В., Соловей А. О.	164	36.	ПІЮРИТЕТНІ НАПРЯМИ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ВИНОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ Каламан О.Б.	227
28.	АНАЛІЗ НЕОБХІДНОСТІ І МОЖЛИВОСТЕЙ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ У СВІТОВИЙ РИНОК ЦУКРУ Антонюк П.О., Антонюк О.П.	171			

допомогою методів експертних оцінок, так і з використанням статистичних методів прогнозування.

Таблиця 2 – Деталізоване визначення впливу ризикоутворюючих чинників на формування прибутку від реалізації продукції відповідно до етапів операційного циклу

Показники	Ризикоутворюючі чинники								
	Постачання			Виробництво			Збут		
	1	2	...	1	2	...	1	2	...
Q		*		*			*	*	
Ц				*					
C ₁					*				
в т.ч. сировина та матеріали	*				*				
енергоресурси на виробничі цілі				*					
...									

Література

1. Вітлінський В.В. Економічний ризик і методи його вимірювання / Вітлінський В.В., Наконечний С.І., Шарапов О.Д. – К.: ІЗМН, 2006. – 400 с.
2. Гранатуров В.М. Экономический риск: сущность, методы измерения, пути снижения. / Гранатуров В.М. – М.: Дело и сервис, 2002. – 160 с.
3. Івченко І.Ю. Економічні ризики / Івченко І.Ю. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 304 с.
4. Рэдхэд К. Управление финансовыми рисками / Рэдхэд К., Хьюс С. – М.: ИНФРА-М, 1996. – 288 с.

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНО – РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В ОДЕСЬКОМ РЕГІОНІ

Двуреченська Г.В., магістр

Одеська національна академія харчових технологій

Готельно-ресторанний бізнес – головна складова туристичної індустрії в Одеському регіоні. Проте, на сьогодні можна констатувати що кризові явища які виникли в нашій країні не оминули і туристичну сферу.

За 2015 р. по всій Одеській області закрилося 10% готелів і ресторанів. Більшість закритих не витримало різкого зменшення туристичних потоків. Падіння в'їзного туризму в Україні та в Одеській області в червні-серпень 2015 р. склало 80% порівняно з аналогічним періодом 2013 р., незважаючи на той факт, що девальвація гривні призвела до значного зменшення вартості розміщення в готелях у доларовому еквіваленті. Складна ситуація на сході України відлякує потенційних іноземних туристів. Оскільки нестабільна політична ситуація в країні не сприяє розвитку в'їзного туризму, то потенційними клієнтами готелів та ресторанів стають вітчизняні туристи. На користь збільшення туризму внутрішнього працює девальвація національної валюти, що стримує виїзний туристичний потік. Це призводить до пошуку шляхів відродження діяльності готельно-ресторанного бізнесу.

Дослідження проблем розвитку готельно-ресторанного бізнесу знайшли відображення в роботах вітчизняних і закордонних вчених: А. Бакаєв, В. Беседін, О. Гаврилюк, А. Галицький, В. Геєць, А. Градов, Н. Ковтун, В. Корнєєв, М. Крачило, А. Музиченко, Б. Панасюк, В. Савченко, В. Семиноженко, Д. Стеченко, О. Удалих, В. Шевчук. Більшість з них розглядали розвиток готельно-ресторанного бізнесу з точки зору стратегії, предметом їх досліджень виступали підприємства готельного та ресторанного господарства як окремі складові частини індустрії гостинності, їх увага була недостатньо прикута до проблем розвитку інноваційної діяльності в сфері готельно-ресторанного бізнесу [1].

Мета дослідження полягає в обґрунтуванні та розробці рекомендацій щодо формування

інноваційного потенціалу підприємств готельно-ресторанного бізнесу та туризму в сучасних умовах, дослідження і аналізу сучасного стану готельно-ресторанного бізнесу в Одеському регіоні, динаміки та чинників, які впливають на його розвиток. Готельно-ресторанне господарство займає важливе місце у реалізації соціально економічних завдань. Його основним призначенням є забезпечення населення широким спектром послуг, безпечною та якісною кулінарною продукцією та організація високого рівня обслуговування відповідно до потреб споживача.

Аналіз стану готельного господарства України свідчить про серйозну проблему невідповідності більшості українських готелів сучасному світовому рівню комфорту і сервісу. Застаріла матеріально – технічна база готельного господарства, побудова переважно у 1970–1980–хх, фактично стримує розвиток в'їзного туризму. Ефективність готельного господарства характеризується коефіцієнтом його завантаження. Чим він вище, тим вище прибутковість готелю. Вважається, що готелі рентабельні та приносять прибуток при середньорічному коефіцієнті завантаження 63–68% [2].

Нестабільність політичної ситуації в Україні, недоліки законодавства у сфері інвестування та підприємництва, невідповідність податкової та бухгалтерської систем міжнародним стандартам породжує велику кількість непорозумінь іноземних інвесторів з українськими партнерами у процесі їх спільної діяльності. Високий рівень і велика кількість податків позбавляє державу конкурентних переваг при залученні іноземних інвесторів. Спостерігається відсутність потужної страхової компанії, яка б

покривала комерційні ризики під час реалізації масштабних інвестиційних проектів; обмеженість довгострокових та недорогих банківських ресурсів; відсутність швидкісного транспортного сполучення з промисловими, сировинними центрами [3].

У бізнесі простежується пряма залежність між доходами споживачів та їх витратами на підприємства ресторанного господарства. У споживачів із середніми доходами найбільш питому вагу витрат припадає на туристичні (29 %), оздоровчі (23 %) та спортивні (22 %) послуги. З усього вільного прибутку тільки 16 % вони витрачають на харчування в ресторанах й кафе. Такі відносно невисокі витрати пояснюються тим, що споживачі надають перевагу харчуванню вдома, так як їх бюджет не дозволяє постійно користуватися послугами закладів ресторанного господарства.

Абсолютно інша структура розподілу доходів у споживачів, що мають високі доходи, – велика частина дискретного доходу витрачається на туризм (37 %) та послуги закладів ресторанного господарства (31 %). Тому даний сегмент споживачів є найбільш привабливим для готельно-ресторанного бізнесу [4].

Із показниками пропозиції пов'язані показники попиту на послуги підприємств готельного господарства. Головні з цих характеристик – кількість обслугованих приїжджих та загальний час їх перебування, у т. ч. іноземців. На величини показників попиту впливають різноманітні економічні, соціальні, політичні чинники. Динаміку кількості обслугованих приїжджих підприємствами готельного господарства Одеської області та загального часу їх перебування відображено на рис.1 [5].

Можна бачити, що до 2012 р. попит на послуги підприємств зростав. В останні роки спостерігається різке зменшення і кількості обслугованих приїжджих, і загального часу їх перебування. Швидкість зниження загального часу перебування за останні три роки перевищує відповідний показник кількості обслугованих приїжджих. Це пояснюється тим, що в 2013–2015 рр. зменшилася середня тривалість перебування приїжджих у готельних підприємствах [5].

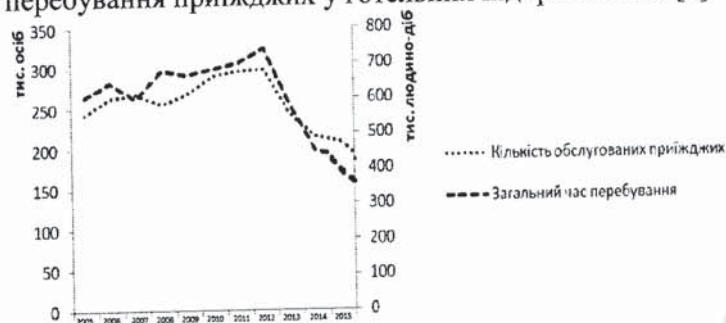

Рис. 1 - Динаміка показників попиту на послуги [5,с.267]

Одним з напрямів виходу з цієї ситуації є активне впровадження інноваційної діяльності в сфері готельно-ресторанного бізнесу та туризму, застосування новітніх технологій обробки сировини, технологій виробництва страв, застосування різноманітних систем інформаційного забезпечення та інше. В готелях також відсутні нові технології обслуговування клієнтів, недостатня автоматизація більшості процесів, в т. ч. поселення та розрахунків, обслуговування мешканців готелів тощо. Дуже обмежена кількість послуг, які надаються мешканцям готелів в Україні в порівнянні з іншими країнами світу. Це впливає на високий рівень видатків, які зменшують розмір отриманого прибутку. Висока ціна за готельний

номер суттєво зменшує конкурентоспроможність вітчизняних готелів, зменшує кількість вітчизняних споживачів, які користуються готелями України.

Сьогодні послуги готельно-ресторанного бізнесу та туризму вимагають поліпшення якості обслуговування на високому рівні і різноманітності, з метою залучення більшої кількості клієнтів. Дії для поліпшення якості послуг і удосконалення технологій: запровадження електронних систем управління; інтерактивний екран; новітні системи безпеки; екологічні технології; електронне меню.

Для підвищення рівня конкурентоспроможності готелі та ресторани повинні постійно запроваджувати інновації, що дозволить залишатись провідними у своєму сегменті та бути на два кроки попереду конкурентів. Запровадження технологічних інновацій пов'язані з впровадженням планшетів. Вони зможуть замінити звичні брошури або книги-меню. Кожному відвідувачеві ресторану пропонують вибрати блюда і оформити замовлення, безпосередньо зв'язавшись з адміністратором за допомогою планшета. Це є дуже зручним і сприяє швидшому обслуговуванню.

Однією з найбільших проблем готельного і ресторанного бізнесу є відсутність реклами. Отже, необхідно запроваджувати рекламу на туристичних сайтах, в турагенціях, що певною мірою знизить зовнішню конкуренцію. Для реклами є вигідною підтримка різноманітних фестивалів, конкурсів.

Бажано забезпечити державну підтримку готельно-ресторанного бізнесу в Одеській області. На рівні держави розробити стратегію з розвитку туристичної сфери в Одеській області. Виділити кошти на оновлення та реставрацію історичних пам'яток та

пам'ятників архітектури в Одеській області. Завершити будівництво трас міжнародного значення, що дозволить іноземцям безтурботно пересуватися по території нашої країни. Виділені тенденції розвитку готельно-ресторанного бізнесу в Одеському регіоні є дуже важливими, впровадження інноваційних ідей в даній галузі - це мінімальна програма для подальшого розвитку, що дасть змогу збільшити приток як вітчизняних туристів так і з за кордону.

Література

1. Бурий С. А.- Економічні науки: Вісник/ Національного університету, 2014.- №5. – Т.2. – С.201.
2. Статистичний бюлетень – Готелі та інші місця для короткотермінового проживання – К: Державний комітет статистики України, 2012.
3. Сенін В.С. Готельний бізнес: класифікація готелів та інших засобів розміщення: [навч. посібник] / В.С. Сенін, О.В.Денисенко. - М.:Фінанси і статистика, 2004. -144 с.
4. Давидова О.Ю.– Концептуальні фактори розвитку готельно-ресторанної галузі: Вісник ОНУ імені Мечнікова / Ліннік В.Ю, – 2015. –Т.20. – Вип.6. – С.38.
5. Милашко О.Г.– Статистичне оцінювання засобів розміщення/ Вісник соціально-економічних досліджень, 2013. – вип.1(48). – С. 267.

СУЧАСНІ ТА ПЕРСПЕКТИВНІ РИНКИ ЗБУТУ ПРОДУКЦІЇ КОНДИТЕРСЬКОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Лобоцька Л.Л., к.т.н., доцент,
Андріяшенко А.Ю., магістрант

Одеська національна академія харчових технологій
В ринковій економіці випуск продукції узгоджують з очікуваним попитом на неї, з можливістю

реалізації на внутрішньому і зовнішніх ринках. Кондитерська промисловість України в останні роки забезпечувала не тільки внутрішнє споживання продукції, а й значну її частину експортувала в зарубіжні країни. За даними статистики, галузь забезпечувала приріст ВВП до 3 %, більшість її підприємств працювало достатньо успішно, показуючи значні прибутки. Підтвердженням високого конкурентного потенціалу вітчизняних виробників кондитерської продукції є рейтинг трьох з них. Так, за даними авторитетного американського галузевого видання Candy Industry, у рейтингу 2013 р. світових кондитерських компаній Global Top 100 20-ту позицію зайняла компанія «ROSHEN» з обсягом чистої виручки 1,021 млрд. дол., 38-у позицію – компанія «КОНТИ» з обсягом виручки 520 млн. дол. і 57-у позицію – компанія «АВК» з обсягом виручки 275 млн. дол. До 2013 р. кондитерська галузь показувала стійке зростання обсягів випуску продукції. В табл. 1 показано випуск і споживання (у знаменнику) кондитерської продукції на внутрішньому ринку України [1].

Таблиця 1 – Динаміка виробництва і споживання (у знаменнику) кондитерської продукції за видами на внутрішньому ринку України, тис. т

Рік	2009	2010	2011	2012	2013
Вироби кондитерські з цукру	266/182,4	252/164,5	230/160,7	215/149,9	218
Шоколад та інші продукти з вмістом какао	330/190,6	352/182,9	344/221,4	341/184,1	331
Хлібобулочні, борошняні кондитерські вироби	551,1/447,8	555/438,0	523,2/392,3	533/392,7	537,8
Всього	1147,1/820,8	1159/785,4	1097,2/774,5	1089/726,7	1086,8

Вони свідчать про високі експортні можливості галузі, експортний потенціал становить 30...35 % від загального обсягу випуску продукції. Основними